

La cavalcada de Reis – BLOC 1

FITXA DE RECURS EDUCATIU – 2n CICLE INFANTIL I
CICLE INICIAL PRIMÀRIA

La Caseta · Serveis Educatius

INFORMACIÓ PROFESSORAT

La cavalcada de Reis a Girona és com una gran representació escènica pels carrers de la ciutat la nit del cinc de gener de cada any. Hi participen més de cent persones entre el campament i les tres comitatives reials. Tots els personatges tenen una raó per estar a la cavalcada; cap d'ells no hi és perquè sí ni per omplir buits.

L'activitat que us presentem pretén que els nens i nenes de la ciutat, quan vagin a veure la cavalcada, sàpiguen reconèixer cada un dels personatges i coneguin la seva funció. Consta de tres blocs, que es van presentant a raó d'un per curs (es va començar el curs 2001-2002 i es va completar el curs 2003-2004). Els tres blocs són:

Bloc 1.- El rei blanc, el rei ros, el rei negre, el camarlenc del rei blanc, el camarlenc del rei ros, el camarlenc del rei negre, el magistrat, el secretari del magistrat, el patge-carter del rei blanc, l'home del foc.

Bloc 2.- El patge, el patge carameler, el torxer, l'home del foc, el músic, el timbaler, el cuiner.

Bloc 3.- Els xanquers, els malabaristes, els siebands, els escaladors, els mamaluks, els palafreners.

OBJECTIUS

- Participar activament en les festes i tradicions de la ciutat.
- Conèixer i continuar la tradició d'anar a esperar els Reis.
- Descobrir l'origen i el significat de molts elements de la cavalcada.
- Fer participar a la família d'aquests coneixements i, per tant, estendre'ls a la ciutadania.

GUIÓ DE L'ACTIVITAT

A l'aula

- Presentació de l'activitat per part del mestre. Pot utilitzar la informació complementària que s'adjunta.
- Realització de les fitxes: 1. El rei blanc. 2. El rei ros. 3. El rei negre. 4. El camarlenc del rei blanc. 5. El camarlenc del rei ros. 6. El camarlenc del rei negre. 7. El magistrat. 8. El secretari del magistrat. 9. El patge-carter del rei blanc. 10. L'home del foc. (A les fitxes del mestre, s'especifiquen els colors amb què s'han de pintar els dibuixos. També s'hi adjunten les fitxes netes, com les dels alumnes, per tal que el mestre les pugui pintar i mostrar de model).

A casa

- Recomanem que els alumnes, un cop hagin fet les fitxes, les duguin a casa per tal de comentar-les amb la família i preparar-se tots plegats per anar a esperar els Reis.

A la cavalcada

- Anar a esperar els Reis, fixant-se en els personatges que han treballat a l'escola i seguint les orientacions donades tant per visitar el campament com per seguir la cavalcada.

COM FER LES FITXES

Veureu que, a les fitxes del mestre, hi ha una petita explicació sobre cada un dels personatges, així com la descripció dels colors de cada part dels seus vestits.

A les fitxes dels alumnes, es manté l'explicació sobre els personatges perquè, quan ho duguin a casa, la família també pugui disposar d'aquesta explicació que li farà més entenedora el significat de la cavalcada. Però la descripció dels colors se suprimeix per tal que la fitxa quedi més neta, i ha de ser el mestre qui els dirigeixi a l'hora de pintar.

MATERIAL ELABORAT CONJUNTAMENT AMB MANAIES DE GIRONA

LA FESTA DELS TRES REIS

(Informació extreta del llibre *Festes i tradicions a Girona* editat per l'Ajuntament de Girona dins la col·lecció "Documents educatius i culturals").

ELS TRES REIS D'ORIENT

Els tres Reis d'Orient eren tres personatges que van venir de tres països diferents i molt llunyans per saludar el nen Jesús, que acabava de néixer a Betlem, i portar-li regals molt bonics.

El rei negre es diu Baltasar i a la seva terra tothom és de pell negra. El rei ros es diu Gaspar i és d'un país on tota la gent és rossa. El rei blanc, en Melcior, sembla el més vell de tots, perquè els seus cabells i la seva barba són ben blancs. Però, de fet, és el més jove. El que va passar és que, en el moment d'arribar a Betlem i veure la llum que sortia de la cova, va apartar a empentes els altres Reis per poder ser el primer de veure el nen Jesús. I aquest, com a càstig perquè s'havia aprofitat de la seva joventut, li va fer tornar ben blanques la cabellera i la barba, com si fos un vellet.

Quan els tres Reis se'n van tornar cap a les seves cases, estaven tan contents per haver pogut veure el nen Jesús que es van dedicar a repartir tot allò que duïen entre la gent que trobaven pel camí.

I és molt probable que la festa dels Reis que nosaltres celebrem vingui d'aquest fet.

L'ESTEL

Perquè no es perdessin durant el viatge, els tres Reis seguien un estel amb cua que els va guiar fins a la cova de Betlem.

Un cop van haver saludat el nen Jesús i es disposaven a tornar als seus països, l'estel amb cua també va començar a moure's per guiar-los de nou, aquesta vegada fins a casa seva.

Però, segons diu la llegenda, els tres Reis van haver de travessar les terres del rei Herodes. Aquest rei estava gelós del nen Jesús perquè tothom l'anava a veure i li portava regals. El rei Herodes estava enfadat amb els tres Reis perquè venien de veure el nen Jesús i els va preparar un parany per agafar-los. Però així que els tres Reis d'Orient van posar els peus al país del rei Herodes, l'estel amb cua que els guiava es va entelar i va perdre la seva brillantor. Els tres Reis van pensar que l'estel els avisava d'algun mal i van agafar un altre camí.

És per això que abans els tres Reis eren els patrons dels viatgers i caminants. També hi havia molts hostals que duïen aquest nom: l'Hostal dels Tres Reis.

LA CARTA

Perquè els Reis sàpiguen què demanen els nens i nenes, i també les persones grans, cal escriure'ls una carta, que ha de ser sense taques, sense equivocacions i sense gargots.

Als nens molt petits que encara no saben escriure, els fan les cartes els seus pares o els seus germans grans.

Només fa una mica més de cent anys que tirem les cartes a les bústies que trobem davant de les botigues de joguines o que les donem als patges de la cavalcada. Abans, la gent les deixava al balcó de casa seva el dia de Cap d'Any.

També fa força anys que, a més d'escriure la carta, la mainada els anava a cridar uns quants dies abans als afores dels pobles i les ciutats, tocant instruments, portant torxes i fent molt d'escàndol perquè els sentissin bé i no es descuidessin de passar.

EL FANALET

Fa molts i molts anys, els nens anaven a esperar els Reis amb un manat d'espígol encès que ells mateixos es feien. L'espígol és una planta que es troba al bosc i que fa molta olor. Des de fa uns cent anys, els nens van a esperar els Reis amb un fanalet.

Sembla ser que aquest costum va començar als pobles de muntanya de les comarques gironines. Després es va escampar cap a Girona i les altres ciutats de la vall i, finalment, per tot Catalunya.

Els fanalets solen ser de papers de coloraines, tenen formes diferents, poden portar serrell o llaços, i van penjats al capdamunt d'una canya o bastonet embolicat amb paper brillant o de colors.

LA CAVALCADA

Fa molts anys, la cavalcada dels Reis no passava per Girona. Però els nens i les nenes de la ciutat anaven igualment a la Rambla amb els seus fanalets encesos, perquè sabien que els Reis els veurien encara que no hi fossin.

Però ara els Reis ja passen per Girona cada any. I, a més de passar-hi, hi acampen. Arriben una mica abans de la cavalcada i instal·len els carros i totes les seves coses en un lloc prop de la muralla. Allà es preparen per fer la cavalcada del vespre, i els nens i nenes ja els poden començar a anar a veure.

LA SABATA O EL PLAT

El costum de deixar una sabata o un plat perquè els Reis hi posin els regals ve d'una tradició.

Aquesta tradició explica que hi havia dos germanets, un nen i una nena, que van saber que el nen Jesús era tan pobre que no tenia sabates i van decidir donar-li les seves. Com que eren brutes, les van rentar i, perquè s'eixuguessin, les van posar al balcó. El nen Jesús, molt content amb el gest d'aquests germans, no tan sols no va voler les sabates sinó que les va omplir de regals.

Des d'aleshores, els nens han continuat posant les sabates al balcó i els Reis les han anat omplint cada any, tal com va fer el nen Jesús.

Però ja fa molt de temps que, en lloc d'una sabata, la gent hi deixa el plat, perquè abans els Reis només portaven dolços i altres coses per menjar, i no quedava gaire bé que ho deixessin dins d'una sabata. I hi ha gent que, al plat, hi posa menjar per si els Reis tenen gana quan passen a la nit.

ELS REGALS

Fa molt poc temps que els Reis porten joguines als nens i nenes. Abans només portaven vestits, sabates i llaminadures. I si deixaven alguna joguina, era una pilota o una baldufa per als nens i una nina de cartró a les nenes.

Tothom rebia només tres regals i es deia que cada un era d'un rei diferent. Des de sempre s'ha dit que el rei blanc porta les joguines; el ros, les llaminadures; i el negre, el carbó per als nens que no s'han portat gaire bé.

Abans els Reis portaven regals als nens fins que tenien nou o deu anys. L'últim any els portaven una ceba ben grossa. Quan els nens veien la ceba ja sabien que a l'any següent no els durien res.

EL TORTELL DE REIS

Diu la tradició que la Mare de Déu, quan va veure que els Reis portaven regals tan bonics per al nen Jesús, es va posar molt trista perquè no tenia res per oferir-los. En aquell instant van baixar del cel uns àngels d'ales daurades. I, d'aquestes ales, en queia un polsim molt fi, semblant al que deixen anar les ales de les papallones. La Mare de Déu va arreplegar aquella pols i, com si fos farina, va començar a pastar-la per fer-ne una coca. I quan la va tenir llesta, la va oferir als tres Reis.

No se sap del cert si el costum de menjar el tortell de Reis ve d'aquesta tradició, però és possible que sí.

En els nostres temps, els tortells de Reis amaguen una fava i la figureta d'un rei. Diuen que qui troba la fava ha de pagar el tortell i qui troba la figureta és nomenat "rei de l'àpat".

EL CAMPAMENT DELS TRES REIS

Des de l'any 1991, els tres Reis arriben a Girona una estona abans de la cavalcada per instal·lar el seu campament als Jardins de la Muralla. L'objectiu de fer-ho així és doble: d'una banda, els Reis tenen l'oportunitat de conèixer millor la ciutat; d'altra, els nens i les nenes de Girona els poden veure d'una manera més directa i natural, sense l'ordre necessari que imposa la desfilada.

A mitja tarda, per diferents carrers de Girona, desfilen les bandes dels tres Reis amb cavallets, "siebands" ("abanderats"), bastoners, malabaristes i rondallaires que més tard acompanyaran tots els nens i nenes fins al campament dels Reis als Jardins de la Muralla. Quan tothom l'hagi visitat s'iniciarà la cavalcada.

CONSELLS PER VISITAR EL CAMPAMENT

- Els nens petits cal que el visitin acompanyats dels adults i que aquests els agafin de la mà.
- És important respectar la feina que fa cada un dels personatges del campament i no interferir en la seva activitat.
- Cal seguir el circuit marcat i les recomanacions que donen els organitzadors del campament.

LA CAVALCADA

La cavalcada dels tres Reis sol passar cada any pels mateixos carrers. Uns dies abans, la premsa local informa de l'itinerari que seguirà, de l'hora de sortida i de l'hora d'arribada a la plaça del Vi, on el rei negre hi fa el tradicional discurs.

Obren la cavalcada els heralds de Girona a cavall, juntament amb el porrer i l'àliga. Tot seguit desfilen els tres missatgers cadascun dels quals porta l'escut d'un dels reis. Darrere seu, vénen els músics que donen pas a la carrossa dels magistrats, que són els que llegeixen les cartes que els han portat els carters i els secretaris dels carrers. I, a continuació, desfilen, una darrere l'altra, les tres comitives dels reis per aquest ordre: la comitiva del rei blanc, la del rei ros i, finalment, la del rei negre.

CONSELLS PER VEURE LA CAVALCADA

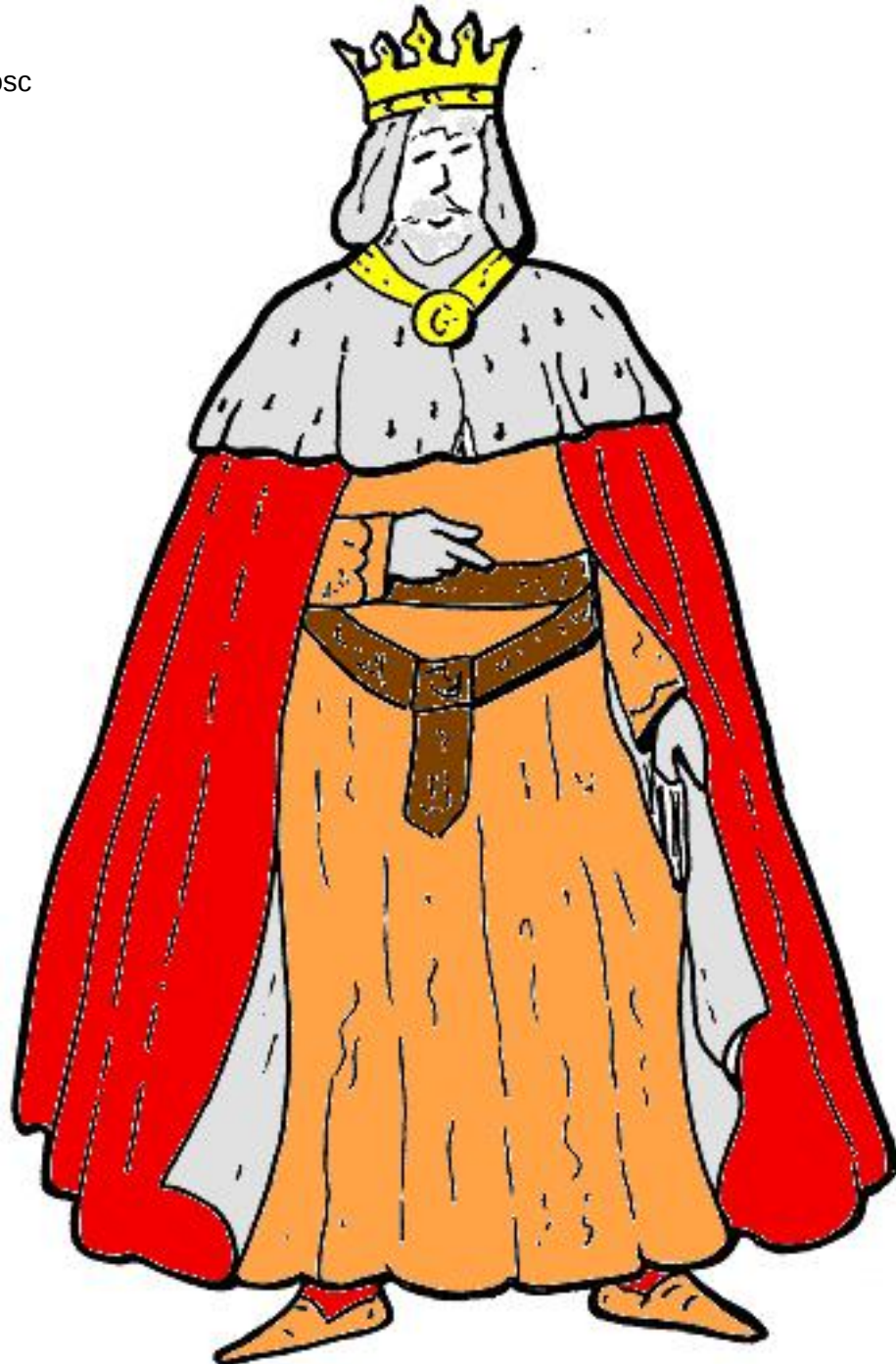
- Cal que els nens i nenes vagin a esperar els Reis amb els fanalets i la cançó ben apresada.
- És important respectar els consells dels agents municipals o dels organitzadors de la cavalcada a l'hora de triar un lloc per veure la cavalcada.
- Durant la cavalcada, tothom cantarà la cançó ben fort.
- Per seguretat, cal no apropar-se a les carrosses ni als cavalls més enllà dels límits permesos.
- Els reis i els patges tenen caramels per a tothom i, per tant, no cal envair el carrer ni córrer darrere les carrosses per aconseguir-ne.

1. EL REI BLANC

És el rei més savi de tots i, en aparença, el més vell. Sempre va a davant perquè té molta experiència. I va molt abrigat perquè és molt fredeluc. La seva vestimenta denota solemnitat i pompositat. Du una capa immensa de vellut de color vermell fosc i robes de seda fins als peus. Es cobreix amb una pell d'ermeni.

ELS COLORS

- Vermell fosc
- Daurat
- Gris clar
- Taronja
- Marró

1. EL REI BLANC

És el rei més savi de tots i, en aparença, el més vell. Sempre va a davant perquè té molta experiència. I va molt abrigat perquè és molt fredeluc.

2. EL REI ROS

Aquest és el rei menys vell de tots tres. Diu als cuiners què han de fer per menjar. També és el que ordena als mecànics que arreglin les carrosses quan s'espatllen.

ELS COLORS

- Blau fosc
- Blau cel
- Gris clar
- Gris fosc
- Marró clar
- Rosa fort

2. EL REI ROS

Aquest és el rei menys vell de tots tres. Diu als cuiners què han de fer per menjar. També és el que ordena als mecànics que arreglin les carrosses quan s'espatllen.

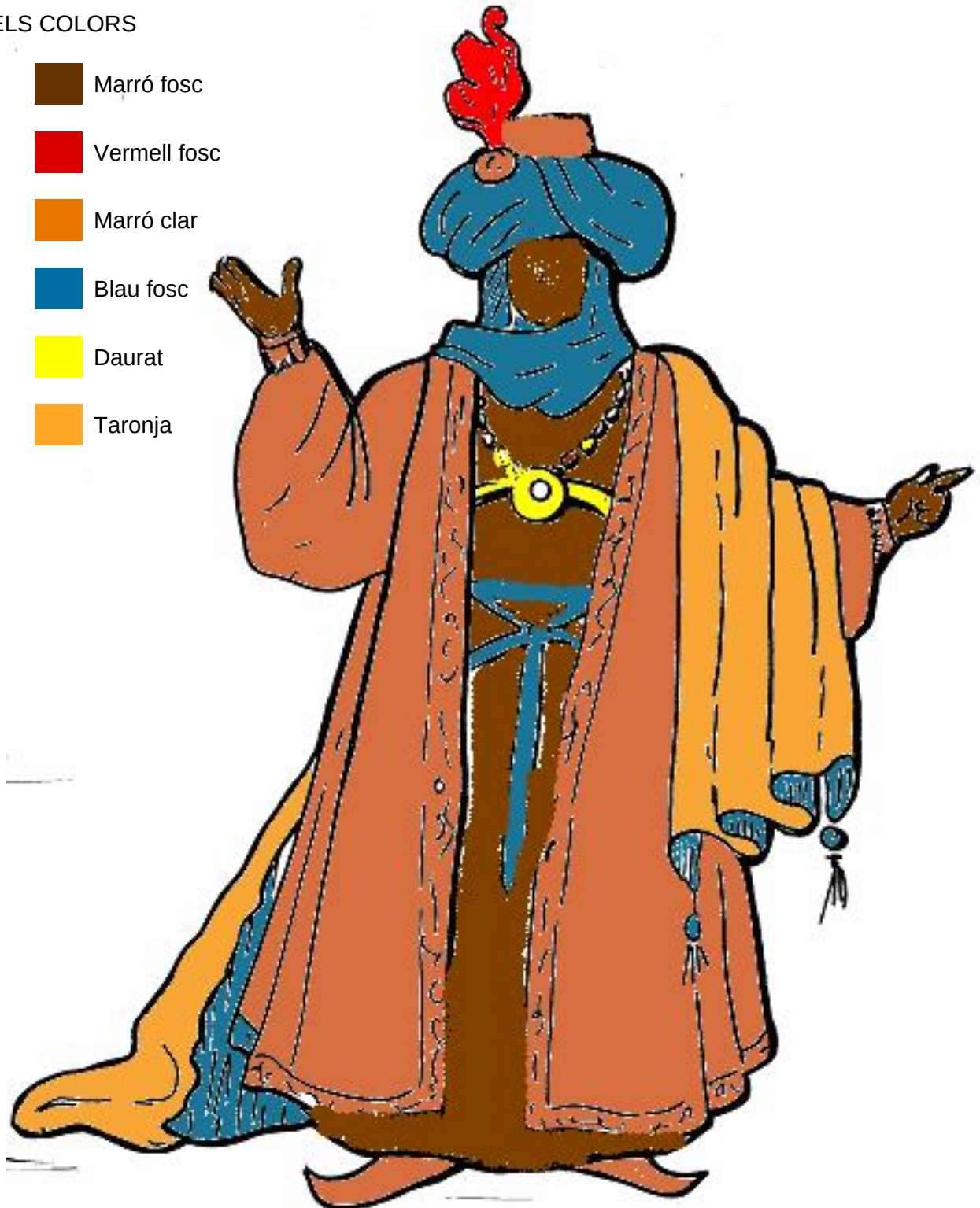

3. EL REI NEGRE

Aquest és el rei que, amb tots els seus patges, porta els regals des de l'Orient. Li agrada molt que els nens i nenes cantin ben fort. Els seus vestits estan formats per teixits de seda i capes molt voluminoses, predominant els tons de color marró i els brodats amb or.

ELS COLORS

- Marró fosc
- Vermell fosc
- Marró clar
- Blau fosc
- Daurat
- Taronja

3. EL REI NEGRE

Aquest és el rei que, amb tots els seus patges, porta els regals des de l'Orient. Li agrada molt que els nens i nenes cantin ben fort.

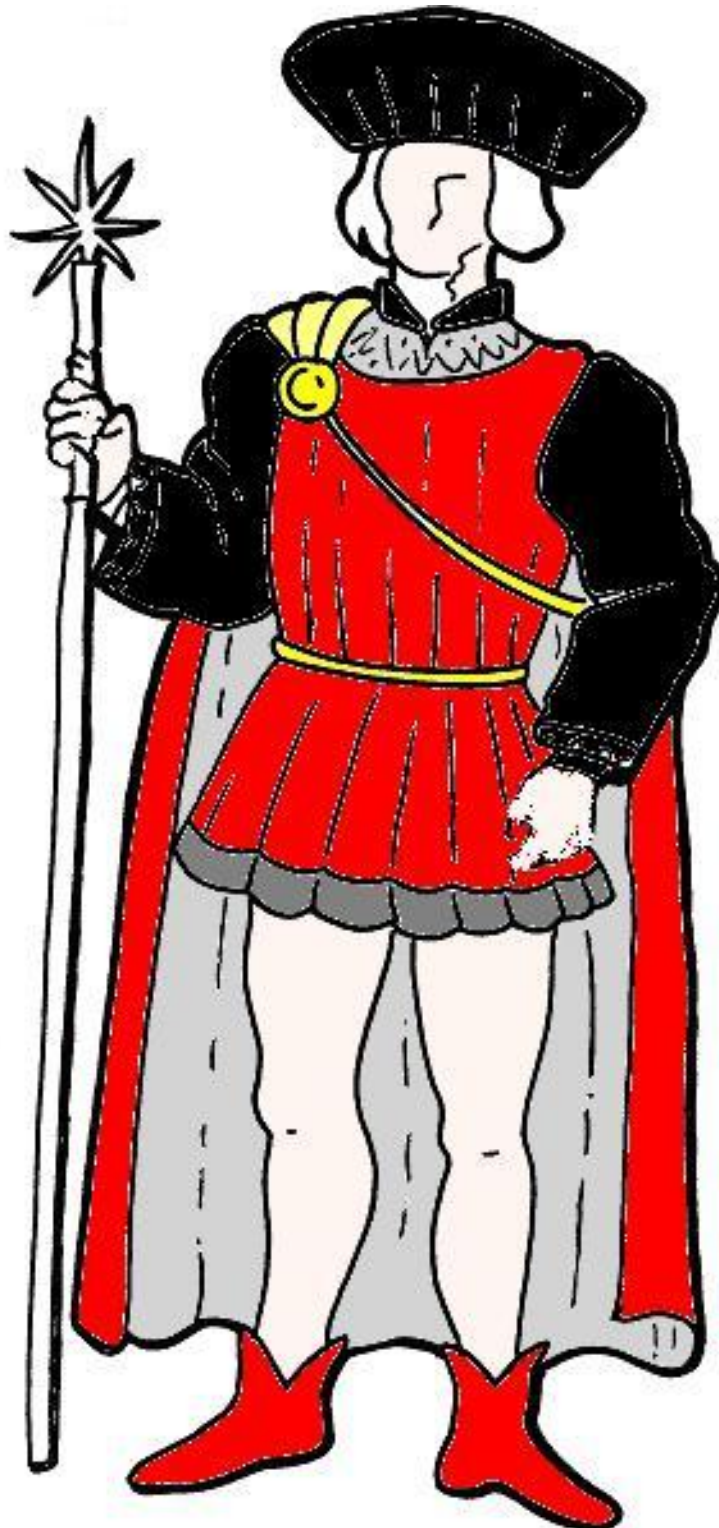

4. EL CAMARLENC DEL REI BLANC

És l'ajudant del rei blanc. Sap tots els seus secrets i és molt jove, simpàtic i xerraire. Du vestits molt voluminosos i una capa de vellut molt espectacular.

ELS COLORS

- Negre
- Vermell
- Gris fosc
- Daurat
- Blanc trencat
- Gris clar

4. EL CAMARLENC DEL REI BLANC

És l'ajudant del rei blanc. Sap tots els seus secrets i és molt jove, simpàtic i xerraire.

5. EL CAMARLENC DEL REI ROS

És el secretari del rei ros i sempre està al seu costat. Parla fluix perquè és una mica tímid. Tota la vestimenta és de color blau turquesa amb components daurats.

ELS COLORS

- Blau cel
- Groc
- Marró clar
- Daurat

5. EL CAMARLENC DEL REI ROS

És el secretari del rei ros i sempre està al seu costat. Parla fluix perquè és una mica tímid.

6. EL CAMARLENC DEL REI NEGRE

Acompanya el rei negre, sempre està content i li agrada molt ballar. Els seus vestits són robes llargues de colors terrossos, no estridents, que cobreixen tot el cos menys la cara.

ELS COLORS

	Blau fosc
	Taronja
	Vermell
	Marró clar
	Marró fosc
	Daurat

6. EL CAMARLENC DEL REI NEGRE

Acompanya el rei negre, sempre està content i li agrada molt ballar.

7. ELS MAGISTRATS

Els magistrats són els caps dels carters reials. Reben les cartes de tots els nens i nenes i les llegeixen als Reis. Després, diuen als patges com han de repartir els regals. Els seus vestits són solemnes i amb volum, amb colors seriosos i repujats daurats.

ELS COLORS

- Vermell
- Gris fosc
- Gris clar
- Daurat
- Granat

7. ELS MAGISTRATS

Els magistrats són els caps dels carters reials. Reben les cartes de tots els nens i nenes i les llegeixen als Reis. Després, diuen als patges com han de repartir els regals.

8. EL SECRETARI DELS MAGISTRATS

El secretaris dels magistrats són els ajudants dels magistrats, a qui serveixen amb disciplina. Buiden les bústies dels carters a la carrossa dels magistrats perquè puguin llegir les cartes. Els seus vestits són sobris però elegants.

ELS COLORS

- Vermell
- Gris fosc
- Lila

8. EL SECRETARI DELS MAGISTRATS

El secretaris dels magistrats són els ajudants dels magistrats, a qui serveixen amb disciplina. Buiden les bústies dels carters a la carrossa dels magistrats perquè puguin llegir les cartes.

9.- EL PATGE-CARTER BLANC

Els patges-carters porten una bústia penjada i recullen les cartes de tots els nens i nenes per donar-les als magistrats. Sempre estan contents i van molt de pressa.

ELS COLORS

Granat

Vermell

Groc molt clar (o blanc brut)

Marró

9.- EL PATGE-CARTER BLANC

Els patges-carters porten una bústia penjada i recullen les cartes de tots els nens i nenes per donar-les als magistrats. Sempre estan contents i van molt de pressa.

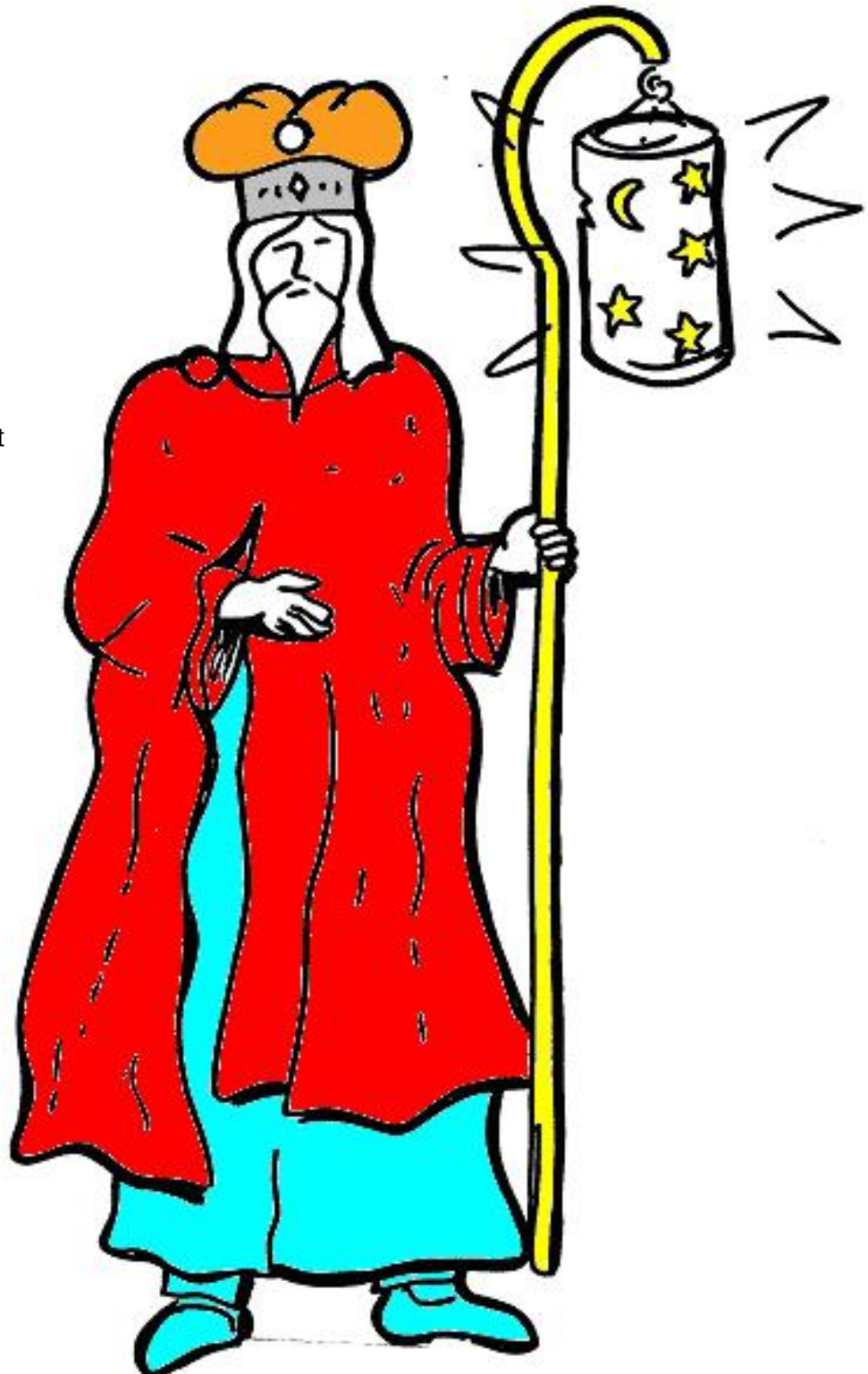

10. L'HOME DEL FOC

L'home del foc és un vellet molt estimat pels tres Reis, que sempre va al capdavant de la cavalcada per guiar-los, fer-los llum i avisar a tothom de la seva arribada. El seu nom és Nahjm'handin.

ELS COLORS

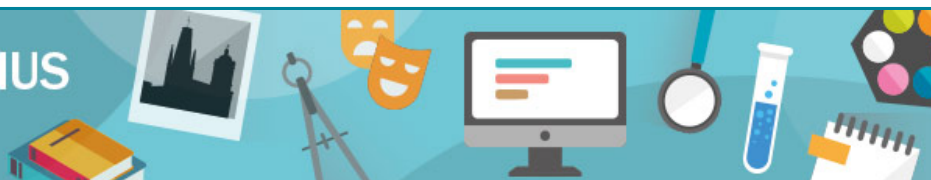
- Vermell
- Taronja
- Daurat
- Blau cel
- Gris platejat

10. L'HOME DEL FOC

L'home del foc és un vellet molt estimat pels tres Reis, que sempre va al capdavant de la cavalcada per guiar-los, fer-los llum i avisar a tothom de la seva arribada. El seu nom és Nahjm'handin.

La cavalcada de Reis – BLOC 2

FITXA DE RECURS EDUCATIU – 2n CICLE INFANTIL I
CICLE INICIAL PRIMÀRIA

La Caseta · Serveis Educatius

INFORMACIÓ PROFESSORAT

La cavalcada de Reis a Girona és com una gran representació escènica pels carrers de la ciutat la nit del cinc de gener de cada any. Hi participen més de cent persones entre el campament i les tres comitatives reials. Tots els personatges tenen una raó per estar a la cavalcada; cap d'ells no hi és perquè sí ni per omplir buits.

L'activitat que us presentem pretén que els nens i nenes de la ciutat, quan vagin a veure la cavalcada, sàpiguin reconèixer cada un dels personatges i coneguin la seva funció. Consta de tres blocs, que es van presentant a raó d'un per curs (es va començar el curs 2001-2002 i es va completar el curs 2003-2004). Els tres blocs són:

Bloc 1.- El rei blanc, el rei ros, el rei negre, el camarlenc del rei blanc, el camarlenc del rei ros, el camarlenc del rei negre, el magistrat, el secretari del magistrat, el patge-carter del rei blanc, l'home del foc.

Bloc 2.- El patge, el patge carameler, el torxer, l'home del foc, el músic, el timbaler, el cuiner.

Bloc 3.- Els xanquers, els malabaristes, els siebands, els escaladors, els mamaluks, els palafreners.

OBJECTIUS

- Participar activament en les festes i tradicions de la ciutat.
- Conèixer i continuar la tradició d'anar a esperar els Reis.
- Descobrir l'origen i el significat de molts elements de la cavalcada.
- Fer participar a la família d'aquests coneixements i, per tant, estendre'ls a la ciutadania.

GUIÓ DE L'ACTIVITAT

A l'aula

- Presentació de l'activitat per part del mestre. Pot utilitzar la informació complementària que s'adjunta.
- Realització de les fitxes: 1. El rei blanc. 2. El rei ros. 3. El rei negre. 4. El camarlenc del rei blanc. 5. El camarlenc del rei ros. 6. El camarlenc del rei negre. 7. El magistrat. 8. El secretari del magistrat. 9. El patge-carter del rei blanc. 10. L'home del foc. (A les fitxes del mestre, s'especifiquen els colors amb què s'han de pintar els dibuixos. També s'hi adjunten les fitxes netes, com les dels alumnes, per tal que el mestre les pugui pintar i mostrar de model).

A casa

- Recomanem que els alumnes, un cop hagin fet les fitxes, les duguin a casa per tal de comentar-les amb la família i preparar-se tots plegats per anar a esperar els Reis.

A la cavalcada

- Anar a esperar els Reis, fixant-se en els personatges que han treballat a l'escola i seguint les orientacions donades tant per visitar el campament com per seguir la cavalcada.

COM FER LES FITXES

Veureu que, a les fitxes del mestre, hi ha una petita explicació sobre cada un dels personatges, així com la descripció dels colors de cada part dels seus vestits.

A les fitxes dels alumnes, es manté l'explicació sobre els personatges perquè, quan ho duguin a casa, la família també pugui disposar d'aquesta explicació que li farà més entenedora el significat de la cavalcada. Però la descripció dels colors se suprimeix per tal que la fitxa quedi més neta, i ha de ser el mestre qui els dirigeixi a l'hora de pintar.

MATERIAL ELABORAT CONJUNTAMENT AMB MANAIES DE GIRONA

LA FESTA DELS TRES REIS

(Informació extreta del llibre *Festes i tradicions a Girona* editat per l'Ajuntament de Girona dins la col·lecció "Documents educatius i culturals").

ELS TRES REIS D'ORIENT

Els tres Reis d'Orient eren tres personatges que van venir de tres països diferents i molt llunyans per saludar el nen Jesús, que acabava de néixer a Betlem, i portar-li regals molt bonics.

El rei negre es diu Baltasar i a la seva terra tothom és de pell negra. El rei ros es diu Gaspar i és d'un país on tota la gent és rossa. El rei blanc, en Melcior, sembla el més vell de tots, perquè els seus cabells i la seva barba són ben blancs. Però, de fet, és el més jove. El que va passar és que, en el moment d'arribar a Betlem i veure la llum que sortia de la cova, va apartar a empentes els altres Reis per poder ser el primer de veure el nen Jesús. I aquest, com a càstig perquè s'havia aprofitat de la seva joventut, li va fer tornar ben blanques la cabellera i la barba, com si fos un vellet.

Quan els tres Reis se'n van tornar cap a les seves cases, estaven tan contents per haver pogut veure el nen Jesús que es van dedicar a repartir tot allò que duïen entre la gent que trobaven pel camí.

I és molt probable que la festa dels Reis que nosaltres celebrem vingui d'aquest fet.

L'ESTEL

Perquè no es perdessin durant el viatge, els tres Reis seguien un estel amb cua que els va guiar fins a la cova de Betlem.

Un cop van haver saludat el nen Jesús i es disposaven a tornar als seus països, l'estel amb cua també va començar a moure's per guiar-los de nou, aquesta vegada fins a casa seva.

Però, segons diu la llegenda, els tres Reis van haver de travessar les terres del rei Herodes. Aquest rei estava gelós del nen Jesús perquè tothom l'anava a veure i li portava regals. El rei Herodes estava enfadat amb els tres Reis perquè venien de veure el nen Jesús i els va preparar un parany per agafar-los. Però així que els tres Reis d'Orient van posar els peus al país del rei Herodes, l'estel amb cua que els guiava es va entelar i va perdre la seva brillantor. Els tres Reis van pensar que l'estel els avisava d'algun mal i van agafar un altre camí.

És per això que abans els tres Reis eren els patrons dels viatgers i caminants. També hi havia molts hostals que duïen aquest nom: l'Hostal dels Tres Reis.

LA CARTA

Perquè els Reis sàpiguen què demanen els nens i nenes, i també les persones grans, cal escriure'ls una carta, que ha de ser sense taques, sense equivocacions i sense gargots.

Als nens molt petits que encara no saben escriure, els fan les cartes els seus pares o els seus germans grans.

Només fa una mica més de cent anys que tirem les cartes a les bústies que trobem davant de les botigues de joguines o que les donem als patges de la cavalcada. Abans, la gent les deixava al balcó de casa seva el dia de Cap d'Any.

També fa força anys que, a més d'escriure la carta, la mainada els anava a cridar uns quants dies abans als afores dels pobles i les ciutats, tocant instruments, portant torxes i fent molt d'escàndol perquè els sentissin bé i no es descuidessin de passar.

EL FANALET

Fa molts i molts anys, els nens anaven a esperar els Reis amb un manat d'espígol encès que ells mateixos es feien. L'espígol és una planta que es troba al bosc i que fa molta olor. Des de fa uns cent anys, els nens van a esperar els Reis amb un fanalet.

Sembla ser que aquest costum va començar als pobles de muntanya de les comarques gironines. Després es va escampar cap a Girona i les altres ciutats de la vall i, finalment, per tot Catalunya.

Els fanalets solen ser de papers de coloraines, tenen formes diferents, poden portar serrell o llaços, i van penjats al capdamunt d'una canya o bastonet embolicat amb paper brillant o de colors.

LA CAVALCADA

Fa molts anys, la cavalcada dels Reis no passava per Girona. Però els nens i les nenes de la ciutat anaven igualment a la Rambla amb els seus fanalets encesos, perquè sabien que els Reis els veurien encara que no hi fossin.

Però ara els Reis ja passen per Girona cada any. I, a més de passar-hi, hi acampen. Arriben una mica abans de la cavalcada i instal·len els carros i totes les seves coses en un lloc prop de la muralla. Allà es preparen per fer la cavalcada del vespre, i els nens i nenes ja els poden començar a anar a veure.

LA SABATA O EL PLAT

El costum de deixar una sabata o un plat perquè els Reis hi posin els regals ve d'una tradició.

Aquesta tradició explica que hi havia dos germanets, un nen i una nena, que van saber que el nen Jesús era tan pobre que no tenia sabates i van decidir donar-li les seves. Com que eren brutes, les van rentar i, perquè s'eixuguessin, les van posar al balcó. El nen Jesús, molt content amb el gest d'aquests germans, no tan sols no va voler les sabates sinó que les va omplir de regals.

Des d'aleshores, els nens han continuat posant les sabates al balcó i els Reis les han anat omplint cada any, tal com va fer el nen Jesús.

Però ja fa molt de temps que, en lloc d'una sabata, la gent hi deixa el plat, perquè abans els Reis només portaven dolços i altres coses per menjar, i no quedava gaire bé que ho deixessin dins d'una sabata. I hi ha gent que, al plat, hi posa menjar per si els Reis tenen gana quan passen a la nit.

ELS REGALS

Fa molt poc temps que els Reis porten joguines als nens i nenes. Abans només portaven vestits, sabates i llaminadures. I si deixaven alguna joguina, era una pilota o una baldufa per als nens i una nina de cartró a les nenes.

Tothom rebia només tres regals i es deia que cada un era d'un rei diferent. Des de sempre s'ha dit que el rei blanc porta les joguines; el ros, les llaminadures; i el negre, el carbó per als nens que no s'han portat gaire bé.

Abans els Reis portaven regals als nens fins que tenien nou o deu anys. L'últim any els portaven una ceba ben grossa. Quan els nens veien la ceba ja sabien que a l'any següent no els durien res.

EL TORTELL DE REIS

Diu la tradició que la Mare de Déu, quan va veure que els Reis portaven regals tan bonics per al nen Jesús, es va posar molt trista perquè no tenia res per oferir-los. En aquell instant van baixar del cel uns àngels d'ales daurades. I, d'aquestes ales, en queia un polsim molt fi, semblant al que deixen anar les ales de les papallones. La Mare de Déu va arreplegar aquella pols i, com si fos farina, va començar a pastar-la per fer-ne una coca. I quan la va tenir llesta, la va oferir als tres Reis.

No se sap del cert si el costum de menjar el tortell de Reis ve d'aquesta tradició, però és possible que sí.

En els nostres temps, els tortells de Reis amaguen una fava i la figureta d'un rei. Diuen que qui troba la fava ha de pagar el tortell i qui troba la figureta és nomenat "rei de l'àpat".

EL CAMPAMENT DELS TRES REIS

Des de l'any 1991, els tres Reis arriben a Girona una estona abans de la cavalcada per instal·lar el seu campament als Jardins de la Muralla. L'objectiu de fer-ho així és doble: d'una banda, els Reis tenen l'oportunitat de conèixer millor la ciutat; d'altra, els nens i les nenes de Girona els poden veure d'una manera més directa i natural, sense l'ordre necessari que imposa la desfilada.

A mitja tarda, per diferents carrers de Girona, desfilen les bandes dels tres Reis amb cavallets, "siebands" ("abanderats"), bastoners, malabaristes i rondallaires que més tard acompanyaran tots els nens i nenes fins al campament dels Reis als Jardins de la Muralla. Quan tothom l'hagi visitat s'iniciarà la cavalcada.

CONSELLS PER VISITAR EL CAMPAMENT

- Els nens petits cal que el visitin acompanyats dels adults i que aquests els agafin de la mà.
- És important respectar la feina que fa cada un dels personatges del campament i no interferir en la seva activitat.
- Cal seguir el circuit marcat i les recomanacions que donen els organitzadors del campament.

LA CAVALCADA

La cavalcada dels tres Reis sol passar cada any pels mateixos carrers. Uns dies abans, la premsa local informa de l'itinerari que seguirà, de l'hora de sortida i de l'hora d'arribada a la plaça del Vi, on el rei negre hi fa el tradicional discurs.

Obren la cavalcada els heralds de Girona a cavall, juntament amb el porrer i l'àliga. Tot seguit desfilen els tres missatgers cadascun dels quals porta l'escut d'un dels reis. Darrere seu, vénen els músics que donen pas a la carrossa dels magistrats, que són els que llegeixen les cartes que els han portat els carters i els secretaris dels carrers. I, a continuació, desfilen, una darrere l'altra, les tres comitives dels reis per aquest ordre: la comitiva del rei blanc, la del rei ros i, finalment, la del rei negre.

CONSELLS PER VEURE LA CAVALCADA

- Cal que els nens i nenes vagin a esperar els Reis amb els fanalets i la cançó ben apresada.
- És important respectar els consells dels agents municipals o dels organitzadors de la cavalcada a l'hora de triar un lloc per veure la cavalcada.
- Durant la cavalcada, tothom cantarà la cançó ben fort.
- Per seguretat, cal no apropar-se a les carrosses ni als cavalls més enllà dels límits permesos.
- Els reis i els patges tenen caramels per a tothom i, per tant, no cal envair el carrer ni córrer darrere les carrosses per aconseguir-ne.

11. EL PATGE

Els patges són uns personatges molt estimats. Ajuden el seu rei en tot el que poden. A més, com que són molt joves i alegres, sempre fan cantar i ballar els nens i nenes que troben pel camí.

ELS COLORS

- Groc
- Blau cel
- Color pell
- Marró clar
- Violeta
- Gris fosc
- Blanc

11. EL PATGE

Els patges són uns personatges molt estimats. Ajuden el seu rei en tot el que poden. A més, com que són molt joves i alegres, sempre fan cantar i ballar els nens i nenes que troben pel camí.

12. EL PATGE CAMELER

Els patges amb més experiència tenen la dolça tasca de repartir els caramels que han preparat els cuiners. N'hi ha per a tothom. Això sí: cal cantar ben fort i tenir el fanal encès.

ELS COLORS

- Vermell fosc
- Groc
- Marró clar
- Verd
- Color pell
- Blanc

12. EL PATGE CAMELER

Els patges amb més experiència tenen la dolça tasca de repartir els caramels que han preparat els cuiners. N'hi ha per a tothom. Això sí: cal cantar ben fort i tenir el fanal encès.

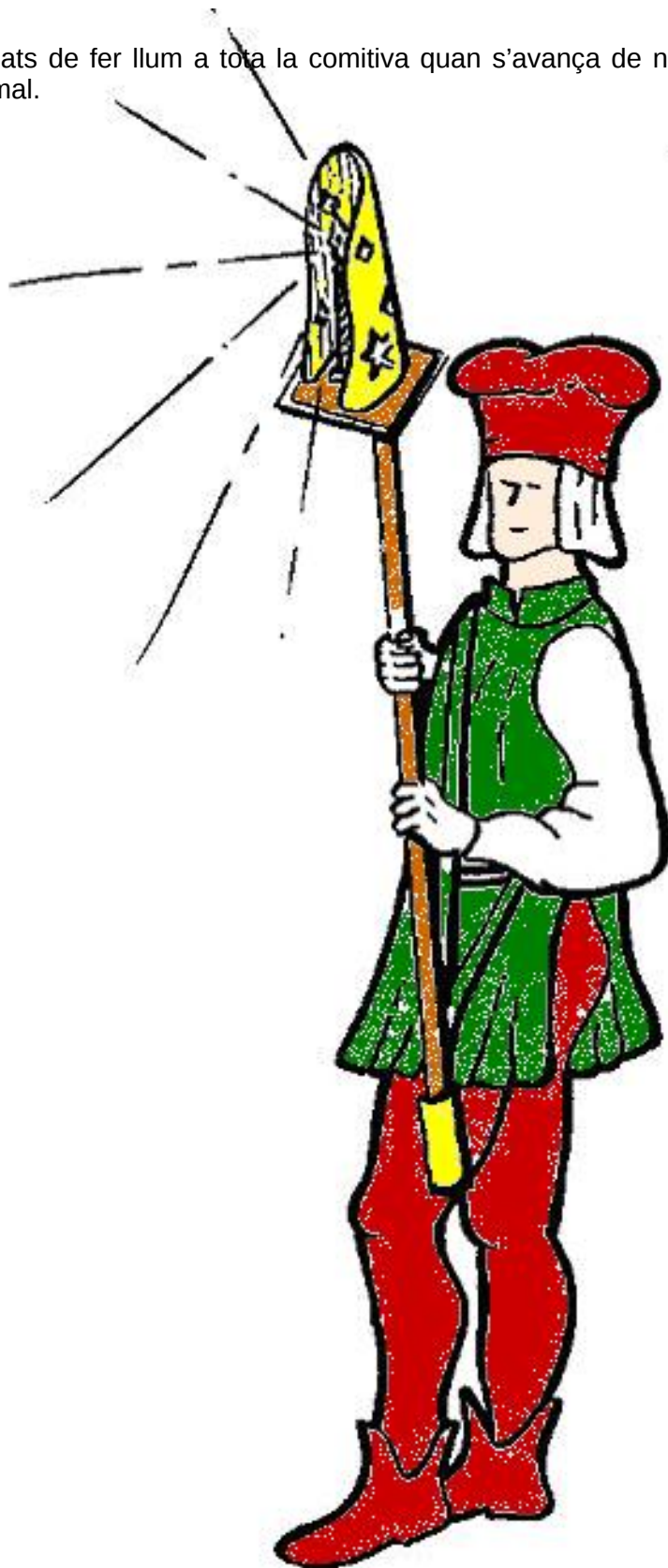

13. EL TORXER

Els torxers són els encarregats de fer llum a tota la comitiva quan s'avança de nit, evitant així que algú pugui prendre mal.

ELS COLORS

- Vermell fosc
- Blanc
- Marró clar
- Verd
- Daurat
- Color pell

13. EL TORXER

Els torxers són els encarregats de fer llum a tota la comitiva quan s'avança de nit, evitant així que algú pugui prendre mal.

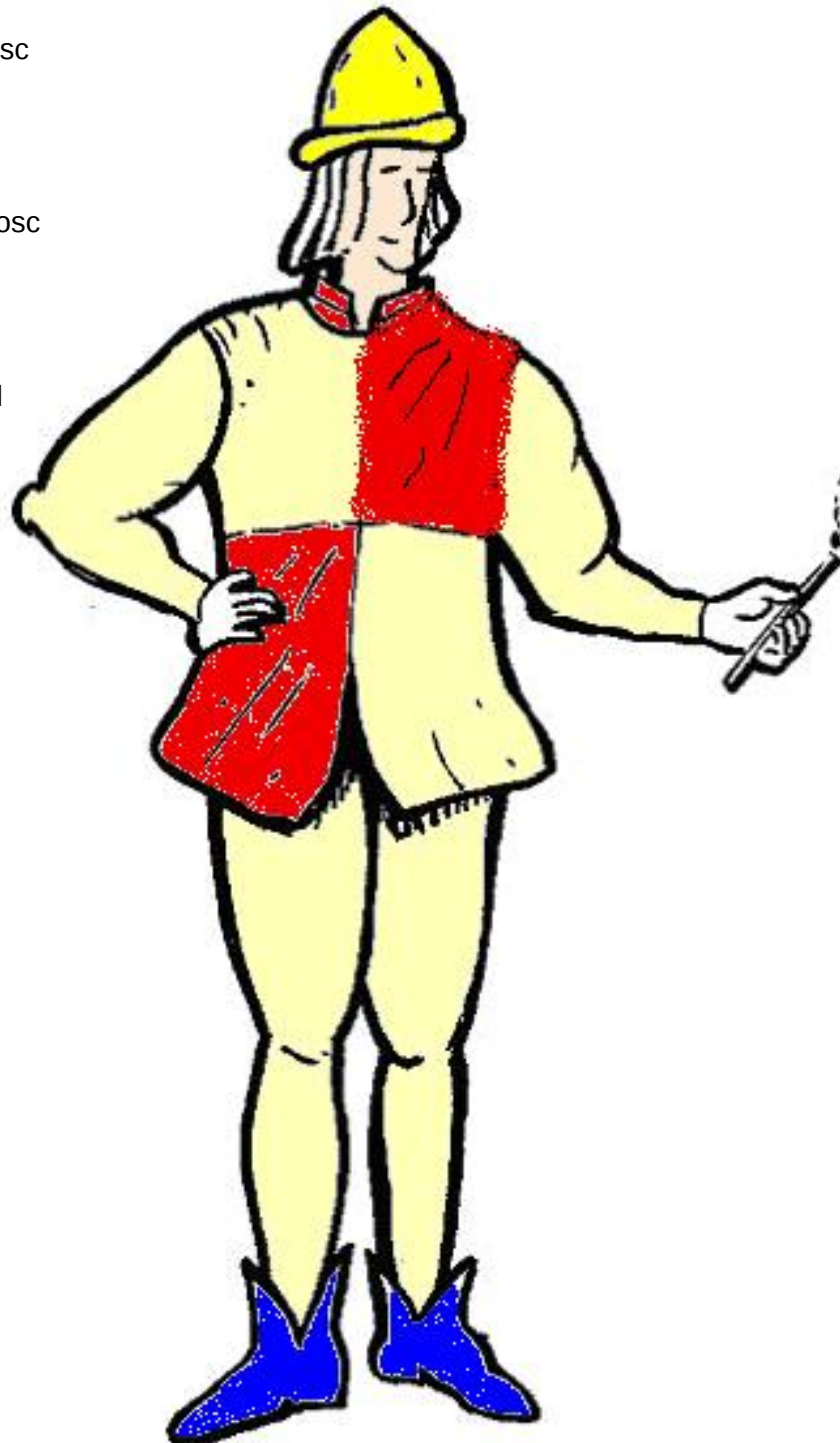

14. L'HOME DEL FOC

Són els ajudants del Gran Home del Foc, en Nahj M'Handin. Fan foc al campament per no tenir fred i poder cuinar. A més, durant la cavalcada, van tot davant encenent els fanals i fent un gran espectacle de foc i llum per anunciar l'arribada dels tres Reis.

ELS COLORS

- Daurat fosc
- Groc clar
- Vermell fosc
- Blau
- Color pell
- Blanc

14. L'HOME DEL FOC

Són els ajudants del Gran Home del Foc, en Nahj M'Handin. Fan foc al campament per no tenir fred i poder cuinar. A més, durant la cavalcada, van tot davant encenent els fanals i fent un gran espectacle de foc i llum per anunciar l'arribada dels tres Reis.

15. EL MÚSIC

Els músics assagen durant tot l'any per poder tocar la melodia tan esperada: *visca els tres Reis, de l'Orient, que porten coses a tota la gent!*. I que en són, de feliços, quan senten cantar els nens i nenes!

ELS COLORS

	Groc
	Blau fosc
	Blau cel
	Marró clar
	Color pell
	Blanc
	Daurat

15. EL MÚSIC

Els músics assagen durant tot l'any per poder tocar la melodia tan esperada: *visca els tres Reis, de l'Orient, que porten coses a tota la gent!*. I que en són, de feliços, quan senten cantar els nens i nenes!

16. EL TIMBALER

Els timbalers són els músics que porten el ritme de la marxa de la cavalcada. Gràcies al potent so que fan, també ajuden a avisar, quan encara són lluny, de l'arribada dels tres Reis.

ELS COLORS

- Vermell fosc
- Marró
- Color pell
- Gris fosc
- Gris clar
- Daurat

16. EL TIMBALER

Els timbalers són els músics que porten el ritme de la marxa de la cavalcada. Gràcies al potent so que fan, també ajuden a avisar, quan encara són lluny, de l'arribada dels tres Reis.

17. EL CUINER

Els personatges de la cavalcada no podrien resistir ni les llargues travessies ni el fred si no fos pels cuiners, que fan unes sopes i uns rostits molt saborosos. A més, es passen molts mesos fabricant els caramels que reparteixen entre els nens i nenes que van a esperar els Reis.

ELS COLORS

Blanc

Blau cel

Blau fosc

Marró

Color pell

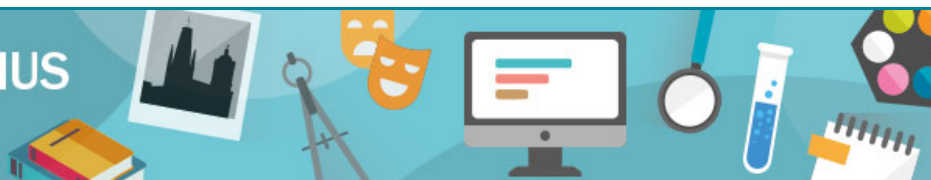
Groc

17. EL CUINER

Els personatges de la cavalcada no podrien resistir ni les llargues travessies ni el fred si no fos pels cuiners, que fan unes sopes i uns rostits molt saborosos. A més, es passen molts mesos fabricant els caramels que reparteixen entre els nens i nenes que van a esperar els Reis.

La cavalcada de Reis – BLOC 3

FITXA DE RECURS EDUCATIU – 2n CICLE INFANTIL I
CICLE INICIAL PRIMÀRIA

La Caseta · Serveis Educatius

INFORMACIÓ ROFESSORAT

La cavalcada de Reis a Girona és com una gran representació escènica pels carrers de la ciutat la nit del cinc de gener de cada any. Hi participen més de cent persones entre el campament i les tres comitatives reials. Tots els personatges tenen una raó per estar a la cavalcada; cap d'ells no hi és perquè sí ni per omplir buits.

L'activitat que us presentem pretén que els nens i nenes de la ciutat, quan vagin a veure la cavalcada, sàpiguen reconèixer cada un dels personatges i coneguin la seva funció. Consta de tres blocs, que es van presentant a raó d'un per curs (es va començar el curs 2001-2002 i es va completar el curs 2003-2004). Els tres blocs són:

Bloc 1.- El rei blanc, el rei ros, el rei negre, el camarlenc del rei blanc, el camarlenc del rei ros, el camarlenc del rei negre, el magistrat, el secretari del magistrat, el patge-carter del rei blanc, l'home del foc.

Bloc 2.- El patge, el patge carameler, el torxer, l'home del foc, el músic, el timbaler, el cuiner.

Bloc 3.- Els xanquers, els malabaristes, els siebands, els escaladors, els mamaluks, els palafreners.

OBJECTIUS

- Participar activament en les festes i tradicions de la ciutat.
- Conèixer i continuar la tradició d'anar a esperar els Reis.
- Descobrir l'origen i el significat de molts elements de la cavalcada.
- Fer participar a la família d'aquests coneixements i, per tant, estendre'ls a la ciutadania.

GUIÓ DE L'ACTIVITAT

A l'aula

- Presentació de l'activitat per part del mestre. Pot utilitzar la informació complementària que s'adjunta.
- Realització de les fitxes: 1. El rei blanc. 2. El rei ros. 3. El rei negre. 4. El camarlenc del rei blanc. 5. El camarlenc del rei ros. 6. El camarlenc del rei negre. 7. El magistrat. 8. El secretari del magistrat. 9. El patge-carter del rei blanc. 10. L'home del foc. (A les fitxes del mestre, s'especifiquen els colors amb què s'han de pintar els dibuixos. També s'hi adjunten les fitxes netes, com les dels alumnes, per tal que el mestre les pugui pintar i mostrar de model).

A casa

- Recomanem que els alumnes, un cop hagin fet les fitxes, les duguin a casa per tal de comentar-les amb la família i preparar-se tots plegats per anar a esperar els Reis.

A la cavalcada

- Anar a esperar els Reis, fixant-se en els personatges que han treballat a l'escola i seguint les orientacions donades tant per visitar el campament com per seguir la cavalcada.

COM FER LES FITXES

Veureu que, a les fitxes del mestre, hi ha una petita explicació sobre cada un dels personatges, així com la descripció dels colors de cada part dels seus vestits.

A les fitxes dels alumnes, es manté l'explicació sobre els personatges perquè, quan ho duguin a casa, la família també pugui disposar d'aquesta explicació que li farà més entenedora el significat de la cavalcada. Però la descripció dels colors se suprimeix per tal que la fitxa quedi més neta, i ha de ser el mestre qui els dirigeixi a l'hora de pintar.

MATERIAL ELABORAT CONJUNTAMENT AMB MANAIES DE GIRONA

LA FESTA DELS TRES REIS

(Informació extreta del llibre *Festes i tradicions a Girona* editat per l'Ajuntament de Girona dins la col·lecció "Documents educatius i culturals").

ELS TRES REIS D'ORIENT

Els tres Reis d'Orient eren tres personatges que van venir de tres països diferents i molt llunyans per saludar el nen Jesús, que acabava de néixer a Betlem, i portar-li regals molt bonics.

El rei negre es diu Baltasar i a la seva terra tothom és de pell negra. El rei ros es diu Gaspar i és d'un país on tota la gent és rossa. El rei blanc, en Melcior, sembla el més vell de tots, perquè els seus cabells i la seva barba són ben blancs. Però, de fet, és el més jove. El que va passar és que, en el moment d'arribar a Betlem i veure la llum que sortia de la cova, va apartar a empentes els altres Reis per poder ser el primer de veure el nen Jesús. I aquest, com a càstig perquè s'havia aprofitat de la seva joventut, li va fer tornar ben blanques la cabellera i la barba, com si fos un vellet.

Quan els tres Reis se'n van tornar cap a les seves cases, estaven tan contents per haver pogut veure el nen Jesús que es van dedicar a repartir tot allò que duïen entre la gent que trobaven pel camí.

I és molt probable que la festa dels Reis que nosaltres celebrem vingui d'aquest fet.

L'ESTEL

Perquè no es perdessin durant el viatge, els tres Reis seguien un estel amb cua que els va guiar fins a la cova de Betlem.

Un cop van haver saludat el nen Jesús i es disposaven a tornar als seus països, l'estel amb cua també va començar a moure's per guiar-los de nou, aquesta vegada fins a casa seva.

Però, segons diu la llegenda, els tres Reis van haver de travessar les terres del rei Herodes. Aquest rei estava gelós del nen Jesús perquè tothom l'anava a veure i li portava regals. El rei Herodes estava enfadat amb els tres Reis perquè venien de veure el nen Jesús i els va preparar un parany per agafar-los. Però així que els tres Reis d'Orient van posar els peus al país del rei Herodes, l'estel amb cua que els guiava es va entelar i va perdre la seva brillantor. Els tres Reis van pensar que l'estel els avisava d'algun mal i van agafar un altre camí.

És per això que abans els tres Reis eren els patrons dels viatgers i caminants. També hi havia molts hostals que duïen aquest nom: l'Hostal dels Tres Reis.

LA CARTA

Perquè els Reis sàpiguen què demanen els nens i nenes, i també les persones grans, cal escriure'ls una carta, que ha de ser sense taques, sense equivocacions i sense gargots.

Als nens molt petits que encara no saben escriure, els fan les cartes els seus pares o els seus germans grans.

Només fa una mica més de cent anys que tirem les cartes a les bústies que trobem davant de les botigues de joguines o que les donem als patges de la cavalcada. Abans, la gent les deixava al balcó de casa seva el dia de Cap d'Any.

També fa força anys que, a més d'escriure la carta, la mainada els anava a cridar uns quants dies abans als afores dels pobles i les ciutats, tocant instruments, portant torxes i fent molt d'escàndol perquè els sentissin bé i no es descuidessin de passar.

EL FANALET

Fa molts i molts anys, els nens anaven a esperar els Reis amb un manat d'espígol encès que ells mateixos es feien. L'espígol és una planta que es troba al bosc i que fa molta olor. Des de fa uns cent anys, els nens van a esperar els Reis amb un fanalet.

Sembla ser que aquest costum va començar als pobles de muntanya de les comarques gironines. Després es va escampar cap a Girona i les altres ciutats de la vall i, finalment, per tot Catalunya.

Els fanalets solen ser de papers de coloraines, tenen formes diferents, poden portar serrell o llaços, i van penjats al capdamunt d'una canya o bastonet embolicat amb paper brillant o de colors.

LA CAVALCADA

Fa molts anys, la cavalcada dels Reis no passava per Girona. Però els nens i les nenes de la ciutat anaven igualment a la Rambla amb els seus fanalets encesos, perquè sabien que els Reis els veurien encara que no hi fossin.

Però ara els Reis ja passen per Girona cada any. I, a més de passar-hi, hi acampen. Arriben una mica abans de la cavalcada i instal·len els carros i totes les seves coses en un lloc prop de la muralla. Allà es preparen per fer la cavalcada del vespre, i els nens i nenes ja els poden començar a anar a veure.

LA SABATA O EL PLAT

El costum de deixar una sabata o un plat perquè els Reis hi posin els regals ve d'una tradició.

Aquesta tradició explica que hi havia dos germanets, un nen i una nena, que van saber que el nen Jesús era tan pobre que no tenia sabates i van decidir donar-li les seves. Com que eren brutes, les van rentar i, perquè s'eixuguessin, les van posar al balcó. El nen Jesús, molt content amb el gest d'aquests germans, no tan sols no va voler les sabates sinó que les va omplir de regals.

Des d'aleshores, els nens han continuat posant les sabates al balcó i els Reis les han anat omplint cada any, tal com va fer el nen Jesús.

Però ja fa molt de temps que, en lloc d'una sabata, la gent hi deixa el plat, perquè abans els Reis només portaven dolços i altres coses per menjar, i no quedava gaire bé que ho deixessin dins d'una sabata. I hi ha gent que, al plat, hi posa menjar per si els Reis tenen gana quan passen a la nit.

ELS REGALS

Fa molt poc temps que els Reis porten joguines als nens i nenes. Abans només portaven vestits, sabates i llaminadures. I si deixaven alguna joguina, era una pilota o una baldufa per als nens i una nina de cartró a les nenes.

Tothom rebia només tres regals i es deia que cada un era d'un rei diferent. Des de sempre s'ha dit que el rei blanc porta les joguines; el ros, les llaminadures; i el negre, el carbó per als nens que no s'han portat gaire bé.

Abans els Reis portaven regals als nens fins que tenien nou o deu anys. L'últim any els portaven una ceba ben grossa. Quan els nens veien la ceba ja sabien que a l'any següent no els durien res.

EL TORTELL DE REIS

Diu la tradició que la Mare de Déu, quan va veure que els Reis portaven regals tan bonics per al nen Jesús, es va posar molt trista perquè no tenia res per oferir-los. En aquell instant van baixar del cel uns àngels d'ales daurades. I, d'aquestes ales, en queia un polsim molt fi, semblant al que deixen anar les ales de les papallones. La Mare de Déu va arreplegar aquella pols i, com si fos farina, va començar a pastar-la per fer-ne una coca. I quan la va tenir llesta, la va oferir als tres Reis.

No se sap del cert si el costum de menjar el tortell de Reis ve d'aquesta tradició, però és possible que sí.

En els nostres temps, els tortells de Reis amaguen una fava i la figureta d'un rei. Diuen que qui troba la fava ha de pagar el tortell i qui troba la figureta és nomenat "rei de l'àpat".

EL CAMPAMENT DELS TRES REIS

Des de l'any 1991, els tres Reis arriben a Girona una estona abans de la cavalcada per instal·lar el seu campament als Jardins de la Muralla. L'objectiu de fer-ho així és doble: d'una banda, els Reis tenen l'oportunitat de conèixer millor la ciutat; d'altra, els nens i les nenes de Girona els poden veure d'una manera més directa i natural, sense l'ordre necessari que imposa la desfilada.

A mitja tarda, per diferents carrers de Girona, desfilen les bandes dels tres Reis amb cavallets, "siebands" ("abanderats"), bastoners, malabaristes i rondallaires que més tard acompanyaran tots els nens i nenes fins al campament dels Reis als Jardins de la Muralla. Quan tothom l'hagi visitat s'iniciarà la cavalcada.

CONSELLS PER VISITAR EL CAMPAMENT

- Els nens petits cal que el visitin acompanyats dels adults i que aquests els agafin de la mà.
- És important respectar la feina que fa cada un dels personatges del campament i no interferir en la seva activitat.
- Cal seguir el circuit marcat i les recomanacions que donen els organitzadors del campament.

LA CAVALCADA

La cavalcada dels tres Reis sol passar cada any pels mateixos carrers. Uns dies abans, la premsa local informa de l'itinerari que seguirà, de l'hora de sortida i de l'hora d'arribada a la plaça del Vi, on el rei negre hi fa el tradicional discurs.

Obren la cavalcada els heralds de Girona a cavall, juntament amb el porrer i l'àliga. Tot seguit desfilen els tres missatgers cadascun dels quals porta l'escut d'un dels reis. Darrere seu, vénen els músics que donen pas a la carrossa dels magistrats, que són els que llegeixen les cartes que els han portat els carters i els secretaris dels carrers. I, a continuació, desfilen, una darrere l'altra, les tres comitives dels reis per aquest ordre: la comitiva del rei blanc, la del rei ros i, finalment, la del rei negre.

CONSELLS PER VEURE LA CAVALCADA

- Cal que els nens i nenes vagin a esperar els Reis amb els fanalets i la cançó ben apresada.
- És important respectar els consells dels agents municipals o dels organitzadors de la cavalcada a l'hora de triar un lloc per veure la cavalcada.
- Durant la cavalcada, tothom cantarà la cançó ben fort.
- Per seguretat, cal no apropar-se a les carrosses ni als cavalls més enllà dels límits permesos.
- Els reis i els patges tenen caramels per a tothom i, per tant, no cal envair el carrer ni córrer darrere les carrosses per aconseguir-ne.

18. EL XANQUER

Per poder veure els xanquers sempre hem de mirar amunt. Com que són tan alts sempre tenen el nas fred. Estan tan animats que tota l'estona ballen i canten sense parar.

ELS COLORS

- Rosa
- Blau fosc
- Marró clar
- Blau cel
- Color pell

18. EL XANQUER

Per poder veure els xanquers sempre
hem de mirar amunt.

Com que són tan alts sempre
tenen el nas fred.

Estan tan animats que tota
l'estona ballen i canten sense
parar.

19. EL MALABARISTA

Els malabaristes sempre corren i salten. Són els que més en saben de fer acrobàcies i jocs malabars. Amb pilotes, amb bastons o amb foc, no paren mai quiets.

ELS COLORS

Gris fosc

Blanc

Vermell

Vermell clar

Color pell

Blau fosc

19. EL MALABARISTA

Els malabaristes sempre corren i salten. Són els que més en saben de fer acrobàcies i jocs malabars. Amb pilotes, amb bastons o amb foc, no paren mai quiets.

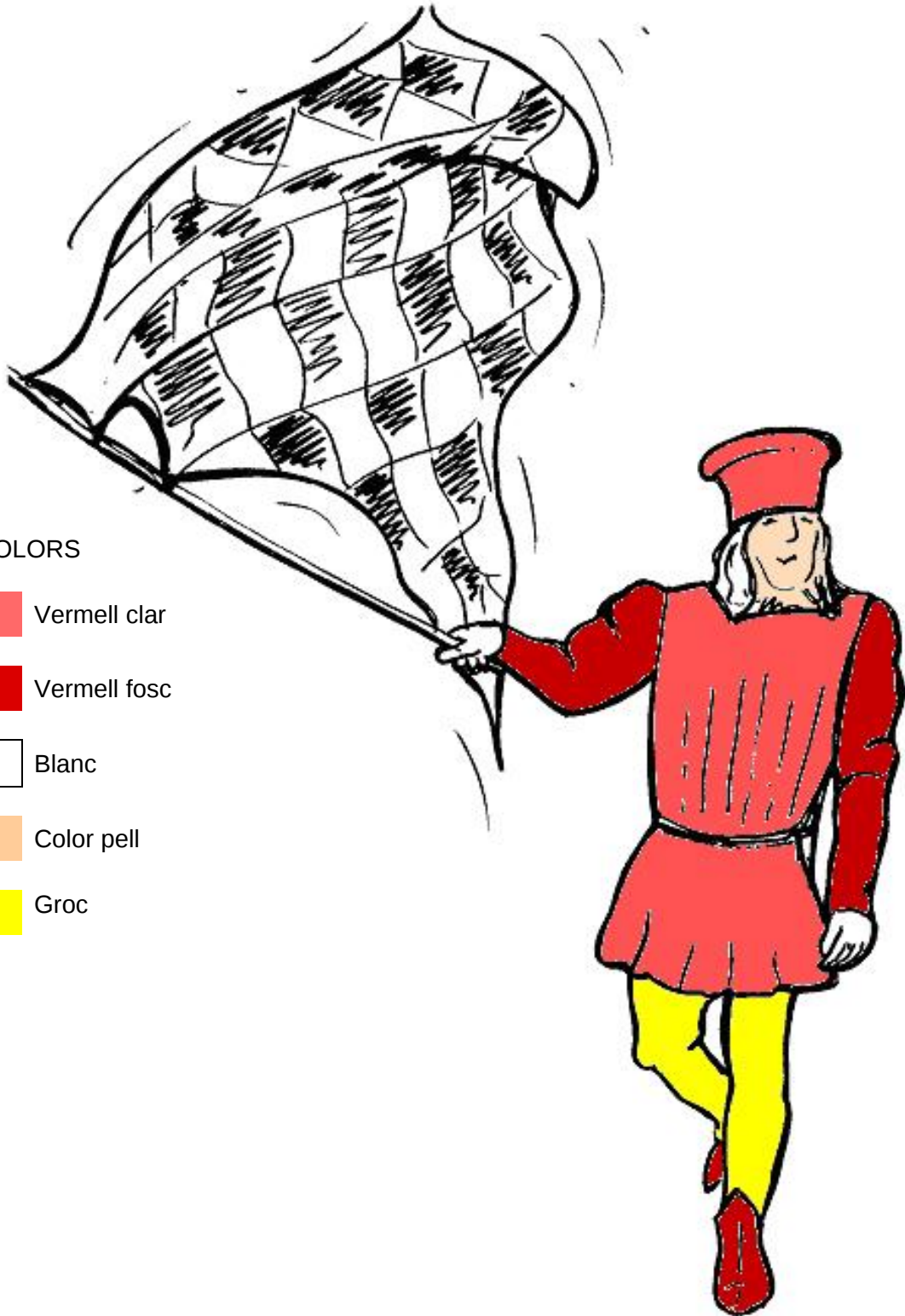

20. EL SIEBAND

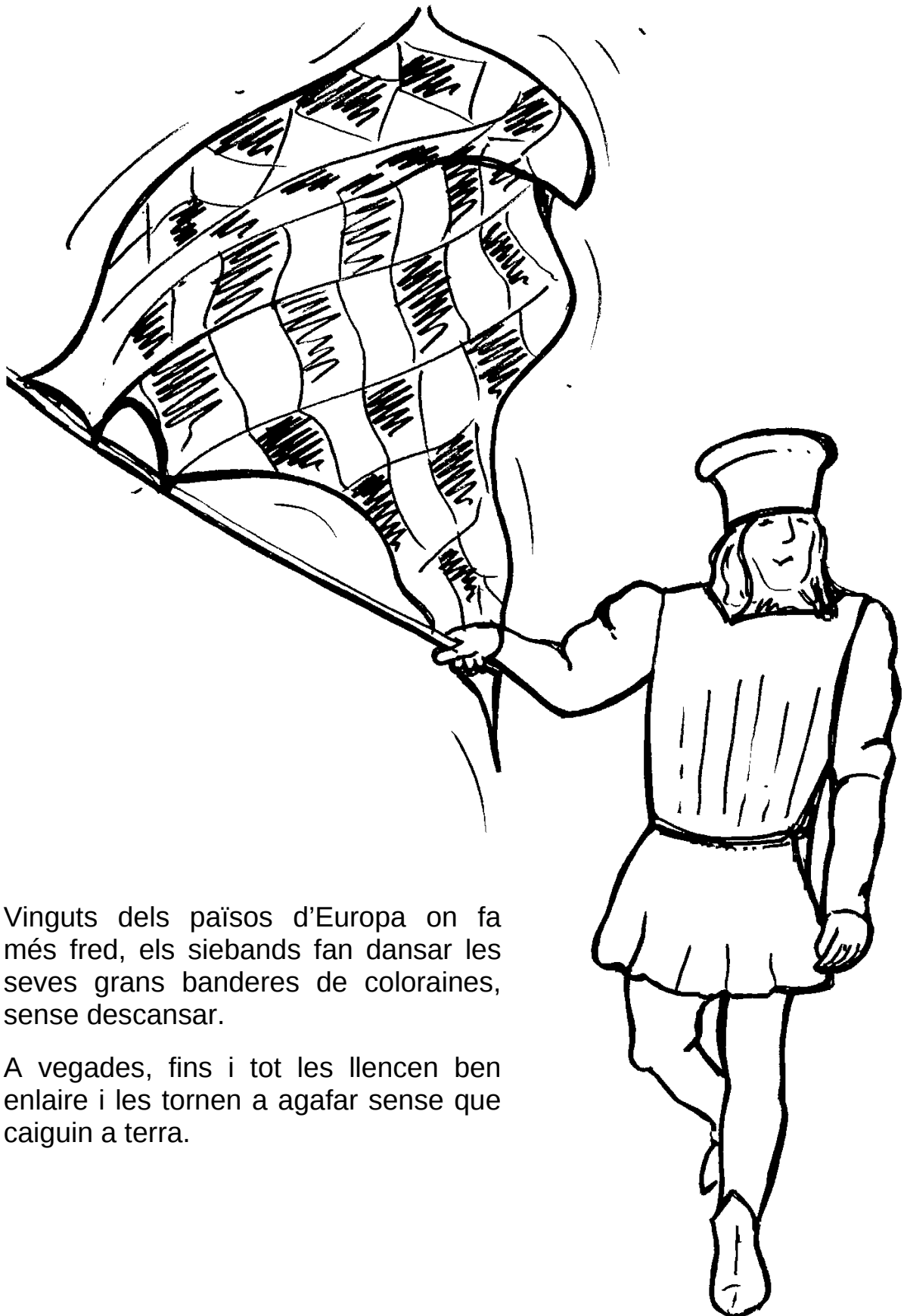
Vinguts dels països d'Europa on fa més fred, els siebands fan dansar les seves grans banderes de coloraines, sense descansar. A vegades, fins i tot les llencen ben enlaire i les tornen a agafar sense que caiguin a terra.

ELS COLORS

- Vermell clar
- Vermell fosc
- Blanc
- Color pell
- Groc

20. EL SIEBAND

Vinguts dels països d'Europa on fa més fred, els siebands fan dansar les seves grans banderes de coloraines, sense descansar.

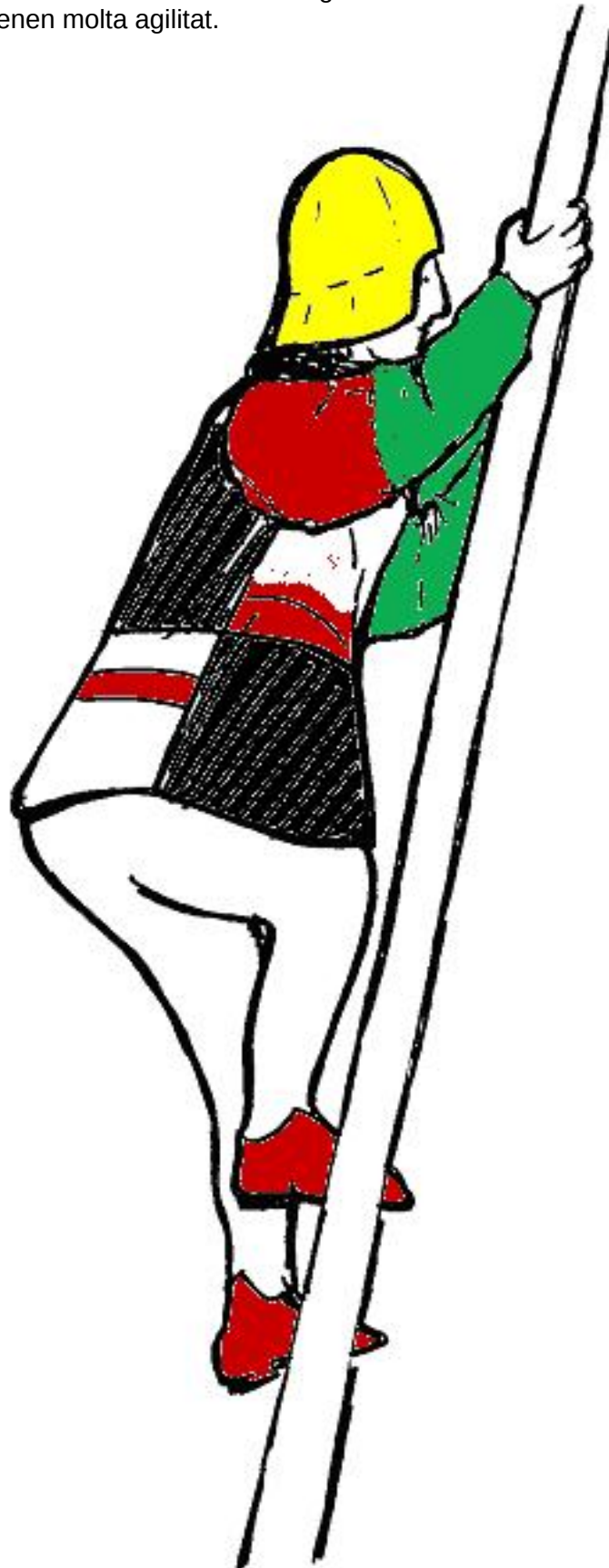
A vegades, fins i tot les llencen ben enlaire i les tornen a agafar sense que caiguin a terra.

21. L'ESCALADOR

Un cop els tres Reis han passat pels carrers de Girona, els escaladors els ajuden a portar els regals a cada casa. Amb unes escales molt i molt llargues arriben a tots i cada un dels pisos de la ciutat. Són ràpids i tenen molta agilitat.

ELS COLORS

- Daurat
- Vermell fosc
- Verd
- Blanc
- Negre

21. L'ESCALADOR

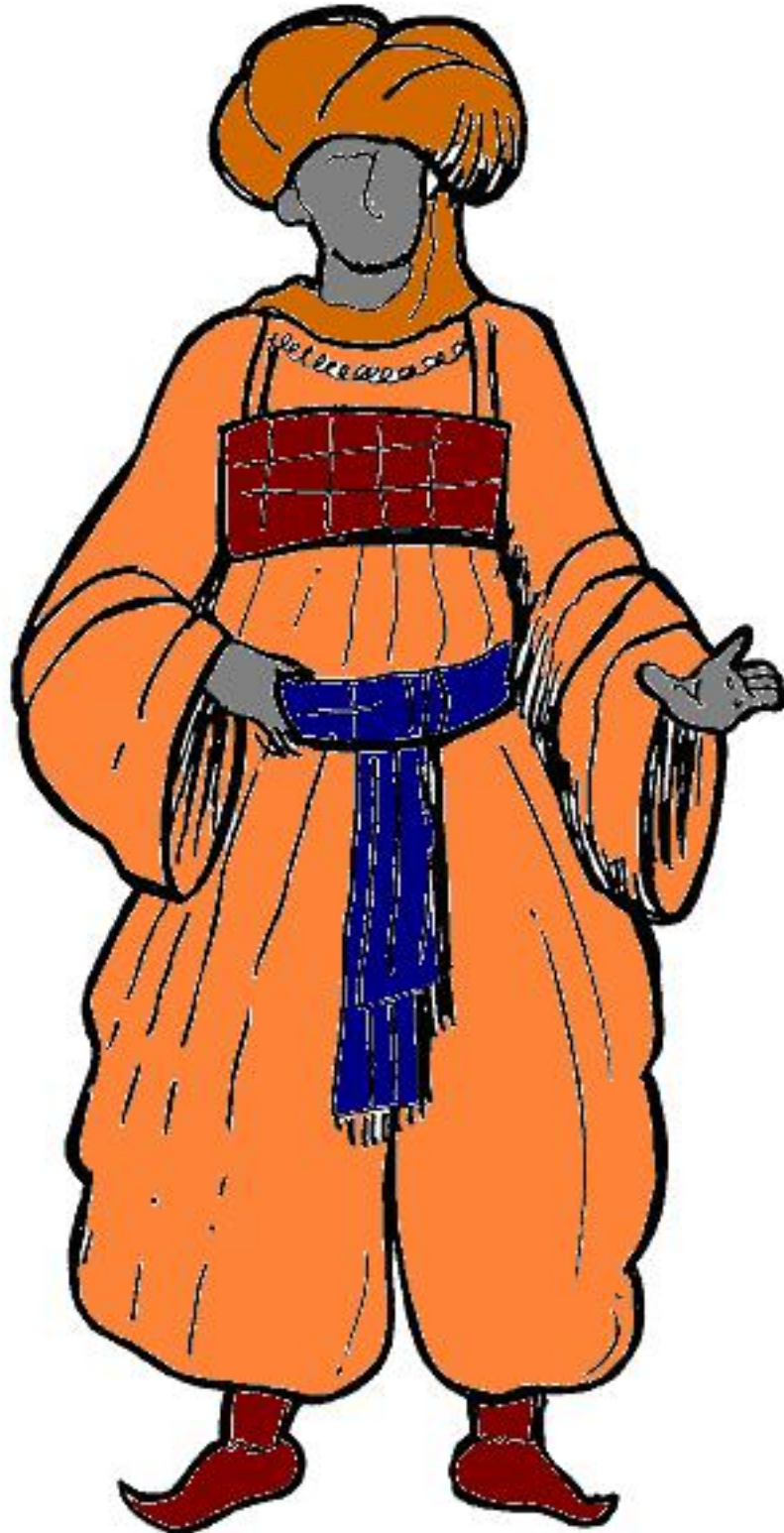

22. EL MAMELUK

Aquests guàrdies africans que van al final de la cavalcada són els *mameluks*. El so dels seus bombos, que porten ritme i alegria, es pot escoltar des de qualsevol punt de la ciutat.

ELS COLORS

- Marró clar
- Pell negra
- Taronja
- Marró fosc
- Blau fosc

22. EL MAMELUK

Aquests guàrdies africans que van al final de la cavalcada són els *mameluks*.

El so dels seus bombos, que porten ritme i alegria, es pot escoltar des de qualsevol punt de la ciutat.

23. EL PALAFRENER

Ho sabem que cada cavall de la cavalcada té un patge que el cuida?
És el patge palafrener. És qui guia el cavall perquè no s'espanti. També el raspalla i li dóna menjar i beure quan reposa.

ELS COLORS

- Vermell
- Vermell fosc
- Negre
- Color pell
- Granat
- Marró
(el cavall)

23. EL PALAFRENER

Ho sabem que cada cavall de la cavalcada té un patge que el cuida?
És el patge palafrener. És qui guia el cavall perquè no s'espanti. També
el raspalla i li dóna menjar i beure quan reposa.

